ГАБИТОВЪ.

قصهٔ جمشید

قزان تلنده

معلم ملا كشاف الدين بن شاه مردان بن عباد الله الاوفاوى المنزلوى السلوكى
ثم القارقارالى سلمه الله العظيم المتعالى تلميذ العلامة شهاب الدين المرجانى
— نينك ترجماتندان ومجموعاتندان

بو كتاب باصمه اولنمشدر قزانده چيركوف خاتونى نينك ورثه لرى نينك
طبع خانه سنده محمد جان و برادرى شريف جان الكريمى لرنينك
خراجاتى ايله ۱۸۹۷ نچى يلده

بو كتاب باصمه سنه رخصت بيرلدى سانكت پيطربورغده
۳۰ نچى اييونده ۱۸۹۷ يلده

Дозволено цензурою С.-Петербургъ, 30 Іюня 1897 года.

Типо-Литографія наслѣдниковъ М. Чирковой, въ Казани.

بسم الله الرحمن الرحيم

موني يازام حمد منان الله غا   آيتامن صلوات فيغمبارگه
پادشاسيغه رحمت ايتسون ربم الله   حرمتي صحابه تابعين گه
بول قصه‌ني يازادو كشاف الدين   كيلب ايدي قارقارالي قزان جاقدين
نسبه‌دا آيتادي سلوككي ديب   استاذي مرجاني شهاب الدين
دنيادان جمشيد پاتسا اوتكان ايكان   آده‌مي صلو كيلكان جكت ايكان
آيتاين بول ذات‌ننك بولغان جيرن   دنياده آطاقلي روم ايكان
هوشنك ايدي جمشيدننك باباسي   بولوبتي بتكان جيرننك پاتساسي
بولوبتي جمشيدننك زامانندا   كامل دانا اون ايكي منك حكماسي
بيوربتي بر زمان پاتسا جمشيد   جام جهان نماني استنكدر ديب
موناندون اون ايكي كه بولنبتي   برسني آيتادو طريق العقل ديب
يلزاين آتي منان برار حكيم   سمندر اطلس فرفر حكيم
آطاقلي افلاطون‌ننك استاذلاري   جالوس فيطوس افليمون حكيم
بول حكيمدر استادي بر تماشا   آطيدر جام جهان نما
حضرت نوح دين مدد تلاب   بر يلده قيلدي‌لار دنيا نما
بول زمان جاساب ايدي جمشيد پاتسا   كركان ايدي يعني بيس يوز جاسقا
مليكه دلسوز آورو بولب   اوش آيده كوچبتي دار البقا
مليكه دلسوز وفات بولدي   جمشيدننك جراكي كباب بولدي
قايغوسننان دنياده جمشيد پاتسا   اوي‌لاي اوي‌لاي بيطاقت بولدي
آيتور ايدي آيرلدم مهربانمدين   موناندا آيرلسام شي جانمدين
قراغم آيرلب جلاي درمن   بول عالم غرق بولدي فغانمدين
فراق اوطي جاندرادي باسمدين آياغمدين * توتوني شغادي ارسغوانمدين

ناله‌لر

قالەلر قیلسام قراغم بلە آلمایدی
باياغى اون ايكى منك مكما
جمشید ننك قاسینه قویب ایدی
بول جامنی جمشید آلب ایدی
دنیاده قانشا پاتسا بلارن شاقرب
پاتسالارغا آیتوبتی کوب
موندان کاین جامغه قاراب ایدی
کوروبتی کون‌شغس کون باطسدا
کوزینه کورنگان نرسه‌لاردان
بول پیالادا بولوبتی صوندای حکمت
بول جامنی سوتکه تولدروب
اوصلایشه اینگو وقتدا بول قارابتی
آسمانغا تختمدی کوتارنك دیب
اوصلایشه جروبتی بول دنیادا
کونکلی قای اورنده تلای صالسا
اوصندای شوکت‌منان جمشید پاتسا
کاین‌ده کیتارن اویلامایشه
زماننده بول دنیا آباد بولغان
نیکه دیسانك بول زمان بارشا آدم
سببی کون شغس کون باطسده
اوصلاینشه جمشید کوشتی بولغان
اوصلایشه ترغانندا بول دنیادا

بولوت‌لار زار قیلادی فغانمدین
طیارلادی جام جهان نما
پیالانی جمشید قولغا آلا
ملیکه دلسوزنی بول اونطتی
جام جهان نمانی بول کورساتتی
موندای تحفه ایش کمده جوق
کورادو دنیاده‌نی بارن خوب
بارشاسون بو عالمده آنق تبته
قاسنده پاتسالارغا بول سویلابتی
بلاین‌دیسه بارشا عالم حالن بر آی
قارابتی پیالانك اچینه كروب
کوربتی کون شغس‌کون باطستی
بر زمان دیولارکه بیوربتی
جیر منان آسمان ننك آراسندا
دیولار جیتکوزادی آزر موندا
جیتوبتی دنیادا جیتی یوز جاسکه
جابستی دنیادا عمارات قا
خرابلق دنیادین جاسرن بولغان
آراز سز دنیادا طاتو بولغان
جالغزاق جمشید پاتسا تصرفدا
عالمدی توتبتی معمورلقدا
سایطان‌لعین صالادو بر وسوسه

چیبا صالب خانه سینه الکانده زن
موندان کاین طالای کون اوتب ایدی
شوکتی ینه ده کیمشلك تابب
کورنك آطلی دانا بر وزیری
بول اسنی بله صالب جمشید پاتسا
طریق العقل حکیمی ایتوب ایدی
بول کیلکانشه صبر قلالماین
پاتسالار بارشاسی آگاه قیلدی
جام جهان نمانی جمشید پاتسا
موندان صون ایتوبتی وای دریغا
کرا صالب آولاق بولمه سینا
اوصلایشه قرق کون اوتب ایدی
بیتنا نقابنی جابا صالب
موندان صون شرابنی بول اشمادی
برکونی بولارغا جمشید آیتتی
اوصلایشه ایکی یوزم قارا بولدی
پاتسالار آیتوبتی سز آماند
جام جهان نمانی بوزما ققا
بوزارسه طاقتنی قیلالماین
بر صاندق قا بول جامنی صالدیلار
اوصلایشه صاندقنی بازغا صالب
بول جامنی صالبتی بول صاندق قا

انا ربکم دیب ایتا صالا
جمشیدننك دولتینه فتور کیلدی
ایکی بیتی جمشیدننك قارا بولدی
قارالوبتی یوزوغز ناقص دیدی
یاراتقان اللهغه توبه قیلدی
جاقسی ساعتك قاراغز دیب آیتب ایدی
ساعت سز واقتدا قراب ایدی
ینه بر قاراغز دیب دلیل قیلدی
آلوب قاراسه ایکی بیتون قارا کوردی
پیالهنی تاستابتی آطب جیرگه
توتندی توبه قیلب عبادتکه
پاتسالارنی اوز جیر ینه بول جیباردی
اوش آیغاچین تسقاری بولشمادی
بار ایدی پاتسالاردان محرملاری
کز بولدم اللهننك غضبینه دیدی
اینندی مینم پاتسالوغم قالای بولدی
بز قندمت کار دیب تسلی بیرر بولدی
بر زامان اویلابدی جمشید پاتسا
حکمالار صالوبتی بر بازغا
حکمت منان قلوبن هم صالدیلار
بول بازدا موکللار هم قیلدیلار
قالسون دیب تا یوم قیامت کا

اوش

اوش كوننك جيردن ايش بر كسى　　يقين غا كيلالمابتو بول صاندقنى قسا
اوصلايشه بول جامنى بول بر كتتى　　الكاندەر جمشيد منان شراب اشتى
مليكه اينوس عاديدين　　بر اوغول طواچاق بولوبتى
بول اوغول اوصلاينشه طووبتو　　اوش كوندا جالغز باصى كورونبتو
كورونب بيس كوندە موننك بيلى　　اوصلايشه جيتى كوندە بول طووبتو
پيشارا چيچاسى بول بالانڭ　　بالاسى طوا صالب اولب قالغان
صوننك اوشون كمالار بول بالاننك　　اوتر ور ديب لايقتاب آلطون قويغان
طوغان كونده بول بالا بر جيو بتى * قرق باتمان قندلت اون ايكى باطمان سوة اوشوبتى
اوش آيدە جمشيد ننك قاسنداغى　　قند قندلت بارشاسى توكانوبتى
بريل غاشه ايليكنى بول جيو بتى　　اوصوندە جيتكان جكت بول بولوبتى
جيتى جاسدە پادسا جمشيد منان　　آولاق تا اولطوروب شراب اوشتى
كاين ده بول بالا طالاسوبتى　　زامانندا ايكى صلو اوتروبتو
برسى مليكه ماه روى　　وزرين تاج خوشخوى كتابتا جازبتو
موناى صون مشهور بولغان جمشيد پاتسا　　قرالوبتى يوزى ديب بو عالم غا
بيرمابتى بول جمشيدكه ايش بر فايدا　　قايتا قايتا كيلسادا توبه لارغا
بروندا قانداى پاتسا جمشيد بولغان　　موناى صون تاج تحتن ترك قيلغان
بيتى نا نقابنى تارتا صالب　　جر ركه دالادا اختيار قيلغان
يكرماسكز يل بول عالم بولغان ايكان　　جمشيد ننك آطندە تورغان ايكان
موناى صون كورنك ديكان بر وزيرى　　جمشيد ننك تختينه اولطرغان ايكان
جمشيد ننك بولبتى يوز اوغلو　　بارشاسى بولوبتى ادمى صلو
بارشاسى بر بولك ولايتتا　　بولغان ايكان خلق قه باستق اولو
يارانلار بول طوردامن آيتاين　　مباده كونكلونكده بولسه بوزق گمان

بول کمان بولادی تیغ کین
اونر ور اوطن جاسقا کیلب ایدی
فیل لارنی اسطای آلب آطب بارسه
اوتر ور بر زمان بار بتی سرندیب که
یا حضرت آدم جمشیددان قندای خطا
جمشیدده کیلب ایدی سرندیب که
جیتی یل ار کونده یوز قایتاره
بر کونی فیغامبار آدم ننک قبر نده
فیغامبر آدم جمشیدکه کورنب
فیغامبر آدم جمشیدکه دعا قیلدی
مونان صون جمشیدننک توبه سنی
اوصندا جمشیدننک یوزی آغاردی
مونان صون اللهغا ثنا آیتوب
یاران لار کیلاین ینه تفصیلغا
بول داغی قیلوبتی کوب مناجات
جوقوغا کیتکاندا ایکی کوزی
فیغامبار آدم قبرندن شفا صالب
دنیادا جمشید دیکان بولب ایدی
جام جهان نمانی قولینا آلغاش
اون سکز منک عالمده نی نرسه بار
پاتسالارغا اوصی لارنی سویلای بیرب
بول سببدین ایکی یوزی قارا بولدی

بول کین منان اوزنگا بولور قین
ایمان کامل زبردست بولب ایدی
بر آیلق آلصقه بارب توسار ایدی
یاصتابتی روضه نی بول طوافقا
اوتتی دیب کیتوبتی صوندا جوقا
ینه ده فیغامبار آدم ننک روضه سیغا
یابستی اللهغا عبادتقا
زار قیلغان توبه منان کامل صوفدا
قیلغان ایکان جمشید که دعا موندا
فضلنک منان کیشور گل بول جمشیدنی
خدایم اوصونده قبول ایتدی
قاراسانک آینه دای صاف بولدی
شهر زابل جاغیندا روان بولدی
هامان دیکانده کیلب ایدی روضه غا
جمشیددن خطا کیشکان دیب جلاغاندا
کوربتی روضه نی طارس ایتب یارادی
یاهامان ساغان بر سوز آیتاین دیدی
جیتی یوز یل پاتسالق قیلب ایدی
سایطان لعین وسوسه قیلب ایدی
پارشاسی کوروندی بر بر طیار
الکان خطا قیلغان بر سوزی بار
مونده کیلب منی ده خجالت قیلدی

ربمز الله‌غا دعا قیلدم
تقدیر ربانی ینه‌ده بولور
مونىنك آطی اوجماس بولب
بو اوغل دنیادا الوغ بولور
اوصلایشه فیغامبار سیونج بیرگاش
ایا دوستلار بز کیلایك ینه‌مونىدا
خدا ترس عادل پاتسا بولغان
تیمر تاشقا دخی مرداس دیلارایدی
صفاتدرن یازاین ایندی مونىدا
ضحاكقا بر زمان ابلیس کیلدی
نیکه دیسانك سنی من جاقسی کورام
ضحاك آیتا اولتراین قالاینشا
ابلیس آیتا بول سوزم اوترك ایمس
ابلیس لعین ضحاككه کوب اویراتا
برون بارب جا سرن بر قدقغا
ابلیس ننك سوزینه بول قارابتی
مسلمان اکاسی تحتن بوزوب
پاتسانی کوربتی کوزاتچیلار
قدقان اکاسن شغارب آلب
الکاندر جمشیددان نفرت قیلدی
ضحاكدا اکاسندای بولادو غوی
الکاندر ضحاك‌كا جیبولد یلار

صونان‌صون توبه‌سی قبول بولدی
جمشیددن بر اوغل ینه طوار
بول اوغلدین هم ینه اوغل طوار
تغمندان پاتسالق کیتماس بولور
هامانده اویانب روشن بولور
تیمر تاشی بولبتی جمشیدنك زمانندا
جمشیدننك کاین عمری زمانندا
ضحاك آطلی بر اوغلی بار ایدی
مکار دیب بول ضحاك مشهور ایدی
قیلارمن سنی‌دا پاتسا دیدی
بولام دیسانك اکانكدو اولتردیدی
بولام‌مو آنق آیت صونىدا پاتسا
بولاسن آنق طان صونىدا پاتسا
آکاغز باقغا بارا عبادت‌کا
بلما کانده ایتارکل بول قدقغا
باقشادا اکاسون اولتروبتی
بول فانی‌دین دارالبقا کیتوبتی
کاین ده ضحاك‌دا قاتتی جلار
لحدده اوکنب دفن قیلار
تیمرتاشننك پاتسالوغن جاقسی کوردی
دیبوسب پاتسالق‌قا لایق کوردی
اکانكدای پاتسامز دیبوستی لار

کتاب آلب ضحاککه قسم ایتب
قانشه بلوان قانشه الکان
طبق طبق کوهر مروت آلب کیلب
بول زامان شهردین جمشید چقتی
بولوبتی جمشیدنینک یوز اوغلی
بارشاسی اکالری زمانندا
بارشاسی آیرلب ایلی منان
بارشلسی صوغسوبتی ضحاک منان
بول زمان ضحاکنینک باغی آسپ
برکونی ضحاک تحتینا اولطرب ایدی
یا ضحاک منم سوزم منان پاتسا بولدنک
اینمی یانادە من تلای من
مباده آش خانانکدی ماغان بیرسانک
ابلیس آیتدی برکونی آسقا بیور
ضحاک بارب آس آساب ایدی
اوصلایشه ابلیس ارترلی دن پسروبتی
ابلیس افسون سازلق بلکان ایکان
وده منان ابلیس ایرته ترا
مونی قابب ضحاک طاتب ایدی
مونان صون ضحاک آیتتی ایا دوستم
ابلیس آیتتی اکرسن رخصت بیرسانک
ضحاک آیتدی موندان قندای فایدا

جمشیدنینک تحتینا اولترتدیلار
ضحاکنی بارشاسی حرمت ایتکان
ضحاکنینک باصننان چاچو شاشکان
غربتکه اوصندا یوزن توتتی
بارشاسی باطر بلوان مهابتتی
باستقدر جیکه جیکه مملکتکه
دوسمان بولدی بارشاسی ضحاککه
جیگلکاش ضحاککه آلوم بیرکان
اهل عالم ضحاکتدن راضی بولغان
ابلیس لعین ینەده کیلوب کردی
بروندا غی دلیل ایتکان دوستنک دیدی
طاتتی طاماق طیارمن قیلامن
لذتتی آسومنان طابارسن سن
جاقسا آسا جاقماسا اوزنک بلور
تاتتی لقتان ایکنشی آرزو قیلور
تاتتی لقتان ضحاکده جاقسی کوروبتی
وده قیلدی پسرمککه طماق تاتتی
طماق تاتتی آسوندا بول پسرا
لذت تابب کامل رضا بولا
مندن تلارنک بارمو قای مرادونک
ایکی این باصونکا یوزم سورتام
ابلیس آیتا بول آبروی خلقدنک آرامنك

اوصندا

اوصنى ضحاک ایکی اینن بیرب ایدی بوزن ابلیس سورتادا غایب بولا
الـکاندەر بول اسکا میران قالدی ضحاکدە پسروکە آس اوراندی
ابلیس‌دان اوصلایشە الکی آلب ذاتنی بولغاش آسارغا آدات آلدی
برزامان ضحاکننک کیفی کیتتی ابلیس‌سوبکان‌ایکی‌اینی‌قاطی‌قشوتتی
ایکی چیقان بول اورندن شغا صالب یارلب ایکی جلان باص شغاردی
قیز زمان بول جلاندەر الکانایدی ضحاکننک قلاقلاریغا بول کرادی
اوصلایشە ایکی جلان سەمدی بولب ضحاکننک باص مییونا اوصطولادی
قانشە کون اوتکان صون ابلیس کیلە صورتن آیور باصلاب دارگیر قیلا
ارکوندە ایکی کسی باص میوننان جیغوزونکدەر دیب بیورق قیلا
میی جیسا جلاندەر تسکین طابا ایتماسا پاتسانی هلاک قیلا
اوصلایشە آیتادا بول سوزلرنی شغادا کسی‌دن غایب بولا
ضحاک آیتا موناں صون وزیرلرم هرکوندە طیار قیلونک آدم مییون
بول اس‌کە برکسی کفیل قیلوب ارکوندە جیبادو آدم مییون
کفیل کسی ارکون بر آدم مییون قوصادو بول میی‌کە بر قوی مییین
بول زمان کم شغسا قالادان طشقا قتولادی بول کسی اولومدین
اوصلایشە قالادا کوب کسی‌لار جاسرتن دالادا کوب جردیلار
قانشەکسی قاشب شغب قالاسننان دالادا جیبولوب عمر ایتدیلار
ضحاکدا بولوبتی کوب زحمت‌دا دنیادە بولوبتی منک یل پاتسا
جیبارغا کوب کسی‌ننک باص مییوننان ابلیس لعین بولوبتی نصیحت‌دا
یندە یازایق جمشیدننک قصەسیدین * جرارایدی دالادە ضحاکدن قورقوویدین
ار قالاغا جیبار بتی اصطاغز دیب کاغز منان جمشیدننک صور اتیدین
جمشیددە ار جیرکە بارر ایدی اوزننان برون صورتی جیتار ایدی

پاتسالق آچاری منان شغب ایدی
کاین بولسا صورتی اوزینه دوسمان بولدی

بول جمشید ایش جیرده ترالمادی
بر کونی روضهٔ حضرت آدم باردی

اوصننده توبه‌سی قبول بولوب
مونان صون جبلستان‌غا روان بولدی

جرکاندا ایش کسی که کورنمایتی
اون کوننان کوب بر جیرده ترالمایتی

دنیادا ار جیرده مجلس بولسا
پاتسالار جمشیدنی آرزو قیلوبتی

جبلستاندا بار ایدی بر پادشا
بولوبتی بر قزی آطی قضارا

قضارا جمشیدنی توسنده کوروب
صولوغنان جمشیدکه عاشق بولا

عشقینه جیتی یل بولغان ایدی
آساودان اشودان قالب ایدی

الله تعالی جمشیدننک رزقنی
جبلستان شهرینه صالب ایدی

بول زمان قضارا پاتسا قزی
باقشادا شهردان بول طسقاری

بول باقشاننک ایسکینه بر کونی
آرغاماقی‌قا منديدا جمشید کیلدی

بر کنیزک باقشادین شغب کیلدی
مسافرمن دیب کنیزک که جمشید آیتدی

بر اسطاکان اشملک من تلای من
تلاونک بیر سون بو اسانا جلدام دیدی

مونان صون بر جکردی بول کنیزک
جیتوبتی پاتسا قزی قاسینا کروب

طسقاری ایسکده صاو جکت
اشملک تلادی صونـدا توروب

مونان صون پاتسا قزی بیوربتی
صولجکتنی آبکیل شو موندا دیبتی

اویلای من توسمداکی جمشید زرین
ساسقانننان کیلکاندر موندا دیبتی

مونان صون کنیزک شغب کیلدی
جمشیدکه شرابنی اش دیب بیردی

یا تاقصر اوزنکز کم بولاسز
قای جیرکه باراسز دیب صوردی

جمشید آیتدی دنیادا بر غریب من
یورط جیر منان آیورلغان آواره من

ایش جیرده طرارغا اورنم یوقدر
اومدلای شه بر جرکان بیشارا من

کاین ده آیتوبتی بول کنیزک
ملیکه‌م آیتادی کورسام کیرالک

آطدان

آلتدان توسب قاسینا کرم قیلننك
صرابتی جمشید پاتسا کنیزاکدن
آیتادی کنیزك بول ملیکه
قانشه کون بولب ایدی بول پاقشاده
قاسوتا کرساغز بول خانم‌ننك
موندان صون جمشیدده آلتدان توستی
آلتنی بر آولاق جیرکه قویب
بول خانم جمشیدنی کورب ایدی
قولوندان اوصطاب آلب آنی کورسا
موندان صون ایکاوی قاوشتیلار
قانشه کون پاقشاده اوسلاینشه
شرابنی آللارینه طیار قیلوب
قانشه ترلی بلبللار صایراشادو
بر زمان پاتسا قزی شهر بارا
بول اراده قانشه کون اوتب ایدی
قورصاقنی کوتارساده پاتسا قزی
قورصاغی آلتی آیاق بولب ایدی
شاشاسی بول قزننك برکیلوبتی
زابل پاتسا اوصوندا قایغولی بولب
اوصوندا زابل پاتسا اوی‌غه قالغان
جمشیددای قنددای پاتسا برکیلکاندا
صاقلاسام قورقامن اول ضحاکدان

مرادوغز اوصوندا بولسه کیرال
آنی آیت دروسن ملیکه‌دان
زابل پاتسا قزیدر راسن آیتام
مشغوله‌در اوصندا عیش عشرتکه
سز دەردە بولورسز کوب النەدا
آلتن اصطاب پاقشاننك اچینه کردی
کنیزك منان خانم‌ننك قاسینه کردی
آیاق استن ترا صالب اورن بیردی
توسنده عاشق بولغان جکت ایدی
شراب اچب مجلسنی قیلوشتیلار
قز منان قزوقنی قیلوشتیلار
نیشه‌ترلی اویونشیلار اوین قیلوب
طونکدا اسانك ترورسن آنك طانك قالب
جمشیدنی قاسیندا بولداس قیلا
الله‌ننك امری منان قز حامله
آیبی یوق جاسرتن نیکه قیدی
جاسرساده چاچاسینه بیان قیلدی
بول استی اکاسینه بادروبتی
هیران قالوب دواسون ازدنبتی
جمشیدنی توتب بیرسام ایمس مروّتدان
توتارغا یارامایدو بزکه دوسمان
کابن‌ده بارشاسی آقل لاصقان

قانشه تیبا آصلدان جابتی بیروب　　جاسرتین شهردان بول اوزاتقان
آخر عمرنده جمشید پاتسا　　قانشه کون بولادو عیش عشرتیدا
ینه‌ده ایش کسی که کورنماستن　　ایککی یوز یل جربتی بول صحرادا
بول موّلق اوغللارن جازب ایدی　　هر قایسی مملکت که باستق ایدی
اکلری جمشیدنی امید ایتوب　　آلومدی ضحاک که بیروب ایدی
قضارا جمشید بول ایکاوی　　قطای ننک تینکزی ننک قاسینه کیلدی
بول جیرده ضحاک ننک بولغان ایکان　　جمشیدنی اسطارغا کوزاتچی لار
کوزاتچی لار جمشیدنی اسطای آلدی　　ضحاک ننک قاسینا آلب باردی
جمشید ننک اسطالغانن ضحاک کورکاش　　سادلانب کونکل دن خوش حال بولدی
ضحاک آیتا پاتسا لوغما یوزیل ایدی　　ایندی بولدم جانکا پاتسا دیدی
اوصندا آیاغینه چابر صالب　　نوروزغا چبن صاقلانک دیدی
اوصندا دیدی جمشید دانای کار　　شاه بولغانشه بول بندهٔ کار
الله غه بنده ایتماسه شکر　　اوصندای حال لار که برکون توسار
برزمان نوروزکونی جیتب ایدی　　جمشید ننک تجمینه ضحاک شقتی
پادشا ارکان دولتن جییوب　　اوستینا لباس غضبن کیدی
اوستنده تخت ننک فرمان قیلدی　　کوزنونشه جمشیدنی حاضر قیلدی
باصنه آره نی قویوغز دیب　　ایکی که تقسیم قیلب یارنک دیدی
اوصنده جمشیدنی اول جلادلار　　باصننان آرا منان بر یاردی لار
اوصنده ضحاک‌ده اولان آیتب　　اوترکاش جمشیدنی بول ساد بولار
آیتدی ضحاک بوکون بولدم شاه من　　جمیعی جوانب دین اکاه من
جهان بولدی فرمان پذیرم منم　　قویاسقه اولاندی سریرم منم
جهان جوی جمشید بولدی هلاک　　مقام آنینک تیره بولدی مغاک

کم

کم ایرسه جهان دین وفا کورمادی   دیمه کم اوتوب جفا کورمادی

تم

بول کتابقا بر قوسمشا

یاران‌لار یازاین بر آزغانا   بزکه‌دا قیلاسز خیر دعا
آزغانا یازاین بر حکمت‌نی   ترورک‌لوکمزکه سبب قیلغان کیسلار وطنی
اوصلایشه یاراتدی الله تعالی‌م   بول جیرنی جرکزدی هواده‌دان
دلیلن جازب ایدک بر آیه‌ده‌ن   اوقوساغز تابارسوغز بر کتابتان
بول عالم‌که مرکز ایتکان اوصی قیاش   اوصلایشه کورکازادی جانکا شناس
سفرده بز ایشتدک بر آزسوزنی   خلقلار سویلایدی کوک اوکزنی
اوصنده صراب ایدم بول قای اوکز   آیتدی یلار جیر کوتارکان بول کوک اوکز
اوصنده قیاب ایدم مناظره   حکمت‌دان آیتاین دیب بر آزغانا
قای ایتاین کوب کشی سوز اوقمایدی   حکمت‌که عقل‌لارن بر صالمایدی
اوصنشه بز نیکه قالدق نادان   الکی آلساق بولمای ما یاورو پادان
ینه‌ده آیتوب ایدم جیردان بر سوز   دنیاده آیلانادی بر طوقطاوسز
بول سوزنی آیتادی بزننک قرآن   طابارسز بلساڭز معناسوندان
بول سوزنی یازادی کشاف الدین   استاذی مرجانی شهاب الدین
بول سوزنی بز آیتمایمز اوقومیشا   استاذدان قایته قایته ایستمیشه
یارانلار ینه‌ده بزکه کیراک   قرآن‌ننک معناسنی بلمک کیراک
سفرده یولقدم ملالارغا   کای براوی آیتادی قرآن‌که معنا بیرما
قاراسام بول سوزننک بلمادم جوازون   قرآننی ایش اوقما بلماین معناسون
اگر سن قرآن‌دان معنا باساڭ   جاقسی لاب تجویدمنان اوقی باساڭ
آیتاین اوصنده بارشا علم   طابارسن ازده ساڭ برام برام

قرانده توغز یل اوقب ایدك — امتحان مفتی حضرتینه بیرب ایدك
مونان صون قارقارالی کیلب ایدك — بالاصول الجدیده بالالار اوقتوب ایدك
قاراسام بول بالالار اوقوینه — طانك قالدم دورت آی ده خط طانووینه
یاران لار بارشامزغا اوصلای کیراك — اوقتوده اوقوده ترتیب کیراك
ترتیب منان اربراش جینکل ایکان — ترتیب سز علم آلماق قیبون ایکان
یارابن آزعانا دلیل بارون — آسماندا یلدزده دابه بارون
بول نیمه آیتادی عظیم قرآن — طابارسز بولماساغز طیم نادان
آیتماغز دابه دیکان اول نی نرسه — آیاق منان جرا تورغان جانلی نرسه
الله تعالی م یاراتقان الیکتریك — مونی ده یاران لار بلمك کیراك
مباده بلب آلسانك بول علم نی — دنیادا طابارسن کوب فایده نی
بول زمان جرکوزادی الیکتریك منان — واغون لارنی قانشه یوز کشی منان
اویلاسام ایمس ما بولده هنر — بلمک که قوشادی شریعت هنر
بزده رکه فیغامبر آیتقان ایکان — مطاق علم نی بلمک فرض دیکان
یاران لار آیتقانم مونی سزکه — ارتری هنردان کیرک بزکه
الله تعالی م بول عالم نی کینك یاراتقان — بارشاسینه عرش نی مرکز ایتقان
بول سوزنی من بازدم بر حدیث دەن — صلی الله علیه رسول ایتقان
اوقوغز یاران لار جغرافیه — اوصنده آیتورسز طوغری دیبه
یاران لار اوقوغز علم قرآن — الله تعالی دان رسولهزکه نازل بولغان
مونان صون اوقوغز علم تفسیر — اوصنده تابارسز عقل کثیر
مونان صون اوقوغز علم حدیث — فیغامبر رسول دن کوب سوز شریف
ینه ده بزکه کیراك علم اللغة — طالب لار اوقوسا طابار مراد
یاران لار بلمك کیراك علم النحو — نحوسز بولادی کوب سوزلغو

ینه

ینه‌دا بلمك کیراك علم الصرف بلماکنده‌ر بولادی سوزکه فصیح
قرداشلار اوقوغز علم معان ینه‌ده بدیع منان علم البیان
ینه‌ده بلمك کیراك علم شعر ایسکی ده معتبر بولغان ایکان شعر
طالبلار اوقوغز علم تاریخ چالادر بلماکان علم تاریخ
ینه‌ده بلمك کیراك علم انساب ماهر بولغان اوصنده طم کوب اصحاب
قرداشلار بلایك علم اصول اوقوغاش بولارمز ذوی العقول
یارانلار اوقوغز فقه علمن عمل قیلساداك طابارسن کوب اجرن
ینه‌ده بلمك کیراك تصوفدان سیلایدی کونکلنك صافلوغندان
فرایض علمنی اکر بلساك کشی‌مز قالغان مالنی بوله بلساك
اوقوغان علم منطق ای یارانلار ذهنن خطادان صاقلاغانلار
علم هندسه آیتساغز نیکه کیراك بیرادی عقلغه کوب یافتیلق
علم هیئة بلورکه کیراك ایکان هیئه‌سز عارف دیکان عنین ایکان
علم طب بلورکه ایا انسان رسول هم فیغامبر بیورق قیلغان
یارانلار اوقوغز جغرافیه عقللار جرتوکا سبب بولا
علم الهی اوقوغز اجتهاددان قالوبتی بول فیغامبر ادریس دان
اوقوغز قرداشلار علم حساب بلماکان صانالا طوپلاس ایشاك
علم تشریح بزده‌رکه کیراك ایکان بلماکان تشریحنی عنین ایکان
علم جراحة صیدله بیطرة فلاحة فراسة بیزره
آلتاون بلایك ای یارانلار عالم دیب آیتولمایدو بلماکانده‌ر
یارانلار اوقوغز علم کیمیا دنیاده بولارسز دولت منا
اثار علویه‌دن یازاین بر قالایشه جاوادی بزکه جانکغر
نباتات بلمك کیراك ایا دوستلار متغنی متولی نامی دورلار

حیوانات علمنی کیل اوقلـوق اوقو منان حیوان‌دان آیرولیق
یاران‌لار یاز این سوز نفوس‌دان قدرة منان تنمزدنک تمامنکه حادث بولغان
علـم قیـافـة ریافـة عیافـة بلارسز بولساغز اهـل فراسـة
دنیاده بار ایـکان علـم سیمیا منسوب ایکان بولداغی حضرت علی گا
حیلایک زجر منان علم فال‌غه جاقسی کورکان بول فالنی رسول الله
علم رمـل علم جامـع علـم جفر بلارسز بولسه سزده عقل کثیر
مساحة مخروطـات قرانـات بارشاسی بلکاننده‌رگه کمالات

آخری

معلم ملا کشاف الدین بن شاه مردان بن عباد الله الاوفاوی المنزلوی السلوکی ثم القارقارالی سلمه الله العلی العظیم المتعالی تلمیذ العلامة المرجانی ‌نیک ترجماتندان وتألیفاتندان — ۱۸۹۷ — یـل نینک آپریـل برجنده هجریه ایله ١٣١٤ — یل‌نینگ ذی‌القعده آینده ترجمه وتألیفی قلمه آلندی *

بعنایة الله سبحانه تمام ایدلدی *